

นิพนธ์ต้นฉบับ

Original Article

ความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพต่อการบริหารงาน กลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลหลวงพ่เป็น

Satisfaction of Nurses to the Nursing Administration, Luangphopern Hospital

สุพัตรา ตันไพบูลย์ พย.บ.

กลุ่มการพยาบาล

โรงพยาบาลหลวงพ่เป็น จ.นครปฐม

Supattra Tunpaiboon NS.

Diploma in Nursing and Midwifery

Division of Nurse

Laungphopern Hospital, Nakornpratom Province

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพต่อการบริหารงานกลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลหลวงพ่เป็น เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพ กลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลหลวงพ่เป็น จำนวน 27 คน ผลการวิจัย พบว่าพยาบาลวิชาชีพทั้งหมดเป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.1 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 88.9 มีประสบการณ์ในการทำงาน ระหว่าง 1-10 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.9 พยาบาลวิชาชีพส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 66.67 พยาบาลวิชาชีพมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกลุ่มการพยาบาลระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 51.9 ความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพต่อการบริหารกลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลหลวงพ่เป็นอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 48.2 การบริหารงานกลุ่มการพยาบาลโรงพยาบาลหลวงพ่เป็น มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ตัวทำนายที่สามารถทำนายความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพต่อการบริหารกลุ่มการพยาบาลหลวงพ่เป็น มีตัวแปร 2 ตัวแปรที่สามารถร่วมกันทำนาย คือ ความชัดเจนในงาน และความสามารถของการบริหารงานภายใน สามารถร่วมกันทำนายร้อยละ 71.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$)

ABSTRACTS

The objection of this survey research was to study on the nurse's gratification of the nursing administration at Laungphopern hospital. The 27 samples of the Laungphopern's nurses in the nursing administration were given a questionnaire. The results of this research find that all of the nurses are female which mostly between the age of 31-40 years (74%). Most of the nurse was graduated in bachelor's degree (88.9%). The experiences in nursing care are mostly 1-10 years (51.9%). The nurses are mostly the officer performer

(66.67%). The sentiment of the nurse in the management of the nursing administration was being in line for the average (51.9%). The nurse's gratification of the nursing administration at Laungphopern hospital was being in line for the average (48.2%). The relationship between the management of the nursing administration and the nurse's gratification have the significance meaning of 0.01 ($P < 0.01$). From the multiple regression analysis, there are two variables factors that can predict the nurse's gratification for the nursing administration which are the administrative work clarity and the ability of the internal management. They give 71.2% of prediction and the significance meaning ($p < 0.01$)

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ได้สร้างบริบทใหม่ของการพัฒนาสุขภาพไทยที่ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการพัฒนาให้สอดคล้องกับความเป็นจริงของสังคม กระแสการเปลี่ยนแปลงที่เป็นบริบทใหม่ของการพัฒนานี้เกิดขึ้นทั้งในระดับโลกและในระดับการดำเนินชีวิตของประชาชน ในการปรับเปลี่ยนในการพัฒนาสุขภาพประชาชนที่ผ่านมากกระทรวงสาธารณสุขได้ให้ความสำคัญที่คนเป็นส่วนสำคัญที่จะผลักดันและขับเคลื่อนให้สำเร็จได้ กระทรวงสาธารณสุขได้ปรับเปลี่ยนแนวคิดใหม่จากเดิมที่มุ่งสร้างสถานบริการสาธารณสุขมาเน้นการพัฒนาโดยคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ได้มีการให้ความสำคัญคนอย่างต่อเนื่อง จนถึงปัจจุบันแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติฉบับที่ 10 ได้เกิดแนวคิดใหม่ กระบวนทัศน์ใหม่ในด้านแนวคิดสุขภาพทางจิตวิญญาณที่ชี้ให้เห็นถึงสุขภาพที่เชื่อมโยงกับมิติทางปัญญา ศาสนธรรม และโลกุตวิสัย หรือจินตนาการระบบบริการสุขภาพใหม่ที่มีหัวใจของความเป็นมนุษย์ ซึ่งเน้นความละเอียดอ่อนต่อมิติของความเป็นมนุษย์ให้มีความอ่อนโยนต่อชีวิต และมีความอ่อนไหวต่อความทุกข์ของเพื่อนมนุษย์ โดยถือว่าการทำงานสุขภาพเป็นโอกาสของการเรียนรู้และขัดเกลาตนเองให้เข้าถึงความสมบูรณ์และความสูงสุดของศักยภาพของการเป็นมนุษย์ แนวคิดสุขภาพกระบวนทัศน์ใหม่ที่เกิดขึ้นในระบบสุขภาพไทยนี้สะท้อนให้เห็นถึงสุขภาพที่จะพัฒนาให้พ้นจากกรอบเดิม ๆ ในขณะเดียวกันแนวคิด

การพัฒนาตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงเป็นกระบวนทัศน์สุขภาพใหม่ที่แตกต่างไปจากกระบวนทัศน์การพัฒนาเดิม การเปลี่ยนแปลงเพื่อสร้างกระบวนทัศน์ใหม่นี้ต้องอาศัยภาวะผู้นำที่เข้มแข็ง มีความมุ่งมั่น และเป็นแบบอย่างที่ดี

แต่ในปัจจุบันการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) ได้ส่งผลกระทบให้ทางสาธารณสุขทั้งต้นตอและต้นกล้วในด้านการบริหารจัดการในหน่วยงานของแต่ละหน่วยงาน ทั้งด้านการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ วัตถุประสงค์ให้เกะทัดรัด มีการจัดระบบบริหารงานในรูปแบบใหม่ ๆ เกิดการปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐที่ต้องมีการบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ การปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การทำงานแบบพหุภาคีภายใต้หลักการจัดการบ้านเมืองที่ดี การปฏิรูประบบราชการโดยการปฏิรูปโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ ระบบบริหารและการทำงานเพื่อให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ รวมถึงพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ทำให้ระบบบริหารสุขภาพเปลี่ยนแปลงไป และสถานการณ์ปัจจุบัน นอกเหนือจากปัญหาการถูกฟ้องร้อง ทำให้เกิดการขาดแคลนบุคลากรสาธารณสุขจากข้อมูล พบว่ากำลังคนทางด้านพยาบาลวิชาชีพ เป็นวิชาชีพที่ขาดแคลนมากที่สุดเนื่องจากในปี พ.ศ. 2540 เกิดวิกฤติเศรษฐกิจมีการลดการผลิตพยาบาลทำให้ปัจจุบันมีการขาดแคลนพยาบาลวิชาชีพรวม 31,360 คน (ข้อมูล ณ 31 ธันวาคม 2548)

จากปัญหาที่พบตามที่กล่าวมาแล้วสำนักการพยาบาลซึ่งเป็นองค์การที่รับผิดชอบดูแลการจัดระบบคุณภาพการพยาบาลในระดับประเทศ ได้นำแผนยุทธศาสตร์บริการพยาบาลระดับประเทศ พ.ศ. 2551-2555 ลงสู่การปฏิบัติในกลุ่มการพยาบาลโรงพยาบาลทุกแห่งในยุทธศาสตร์ที่ 1 คือการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการกำลังคนที่มีสนับสนุนระบบบริการพยาบาลสู่ความเป็นเลิศ บุคลากรทางการพยาบาลมีความสุขโดยมีเป้าประสงค์ยุทธศาสตร์เพื่อให้บุคลากรทางการพยาบาลปฏิบัติงานได้อย่างยาวนาน (Retention) มีประสิทธิภาพ (Efficiency) และมีความสุข ตัวชี้วัดที่กลุ่มการพยาบาลทุกโรงพยาบาลต้องรายงานคือความพึงพอใจในงานของบุคลากรทางการพยาบาล ซึ่งกำหนดเป้าหมายไว้มากกว่าหรือเท่ากับ 80%

กลุ่มการพยาบาลโรงพยาบาลหลวงพ่อบึงได้มี การเก็บข้อมูลด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยใช้แบบสอบถามสำนักการพยาบาล พบว่าในปี พ.ศ. 2548 ความพึงพอใจของบุคลากรทางการพยาบาลเท่ากับ 64% ในปี พ.ศ. 2549 ความพึงพอใจของบุคลากรทางการพยาบาลเท่ากับ 65.1% ในปี พ.ศ. 2550 ความพึงพอใจของบุคลากรทางการพยาบาลเท่ากับ 67.9% และจากการตอบแบบสอบถามปลายเปิด พบว่าบุคลากรทางการพยาบาลมีความต้องการเปลี่ยนงานทั้งภายในและภายนอกโรงพยาบาล ผลการประเมินความพึงพอใจที่ผ่านมาทั้ง 3 ปีไม่ผ่านเกณฑ์ของสำนักการพยาบาล และเมื่อนำไปเทียบกับโรงพยาบาลชุมชนขนาด 30 เตียงในจังหวัดนครปฐมพบว่าคะแนนที่ได้มีความแตกต่างกันน้อย กลุ่มการพยาบาลโรงพยาบาลหลวงพ่อบึงจึงได้นำแบบสอบถามของสถาบันพัฒนาและรับรองโรงพยาบาลคุณภาพ ซึ่งเป็นการประเมินบรรยากาศองค์กร พบว่าระบบบริหารงานในกลุ่มการพยาบาลเป็นปัจจัยที่กลุ่มการพยาบาลควรศึกษา

ผู้วิจัยในฐานะที่รับผิดชอบในตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มการพยาบาลโรงพยาบาลหลวงพ่อบึง ได้ตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญในการพัฒนาระบบบริหารการพยาบาลจึงได้ศึกษาวิจัย ความพึงพอใจของพยาบาล

วิชาชีพต่อระบบบริหารงานกลุ่มการพยาบาลโรงพยาบาลหลวงพ่อบึง โดยเน้นปัจจัยการบริหารด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารการพยาบาลกับผู้ใต้บังคับบัญชา ความชัดเจนของการบริหารการพยาบาล การจูงใจ ลักษณะภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีมความสามารถของการบริหารงานภายในกลุ่มการพยาบาล เนื่องจากปัจจัยที่กล่าวถึง สามารถที่จะปรับเปลี่ยนและนำมาใช้ให้ประสบผลสำเร็จ ทำให้บุคลากรทางการพยาบาล มีความพึงพอใจและรักองค์กรพยาบาล

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ที่มุ่งศึกษาความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพต่อการบริหารงานกลุ่มการพยาบาลโรงพยาบาลหลวงพ่อบึงเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นพยาบาลวิชาชีพกลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลหลวงพ่อบึง ระดับ 3 ขึ้นไปที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลหลวงพ่อบึงตั้งแต่ 1 ปี ขึ้นไป จำนวน 27 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลแบ่งออกเป็น 6 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของพยาบาลวิชาชีพต่อการบริหารกลุ่มการพยาบาล ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพต่อการบริหารกลุ่มการพยาบาล ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่ง และการบริหารการพยาบาลกับความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพต่อการบริหารกลุ่มการพยาบาลโรงพยาบาลหลวงพ่อบึง ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับอำนาจทำนายความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพต่อการบริหารกลุ่มการพยาบาลโรงพยาบาลหลวงพ่อบึง ส่วนที่ 6 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ แบบสอบถามที่ใช้ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ นำแบบสอบถามมาแก้ไข แล้วนำไปทดลองกับบุคลากรโรงพยาบาลดอนตูม จังหวัดนครปฐม จำนวน 30 คน ซึ่งมีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด เพื่อตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มา

ปรับปรุง แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง วิเคราะห์ข้อมูล
ทั่วไปด้วย สถิติความถี่ ร้อยละ ทดสอบความสัมพันธ์
ระหว่างตัวแปรด้านลักษณะประชากร การบริหารงานกลุ่ม
การพยาบาล โดยใช้สถิติ Chi-square test หาความสัมพันธ์
ของตัวแปรที่จัดระดับแบบกลุ่ม ได้แก่ ระดับการศึกษา
ตำแหน่งกับความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพต่อการ
บริหารกลุ่มการพยาบาลโรงพยาบาลหลวงพ่อบึง ใช้สถิติ
Pearson's product moment correlation ซึ่งเป็นการศึกษา
ความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 ตัวแปร ได้แก่ อายุ ประสพ-
การณ์ทำงาน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้
บังคับบัญชา ความชัดเจนของงานการงานใจ ลักษณะภาวะ
ผู้นำ การมีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีม ความสามารถของ
การบริหารงานภายใน และความพึงพอใจของพยาบาล
วิชาชีพ ทดสอบความสามารถในการทำนายของกลุ่มตัว
แปร กับความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาล
หลวงพ่อบึง โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple
regression analysis) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการศึกษา

1. ลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

พยาบาลวิชาชีพทั้งหมดเป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง
31-40 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.1 ส่วนใหญ่จบการ
ศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 88.9 ปริญญาโท
คิดเป็นร้อยละ 11.1 มีประสบการณ์ในการทำงาน ระหว่าง
1-10 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.9 พยาบาลวิชาชีพ
ส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 66.67 เป็นผู้
บริหาร คิดเป็นร้อยละ 29.6

พยาบาลวิชาชีพมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหาร
กลุ่มการพยาบาลระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 51.9
รองลงมาพยาบาลวิชาชีพมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหาร
กลุ่มการพยาบาลระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 33.3

ความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพต่อการบริหาร
กลุ่มการพยาบาลโรงพยาบาลหลวงพ่อบึงอยู่ในระดับ

ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 48.2 รองลงมา อยู่ในระดับน้อย
คิดเป็นร้อยละ 29.6

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะประ-
ชากร ได้แก่ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน
และตำแหน่ง ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของ
พยาบาลวิชาชีพ ($P = 0.069, 0.125, 0.547, 0.462$ ตาม
ลำดับ) การบริหารกลุ่มการพยาบาลโรงพยาบาลหลวงพ่อบึง
มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพ
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) ความ
สัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา มีความ
สัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง กับความพึงพอใจของพยาบาล
วิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .683$)
ความชัดเจนของงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับ
ค่อนข้างสูงกับความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพ อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .801$) ลักษณะภาวะ
ผู้นำมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับความ
พึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 ($r = .465$) การมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์ทาง
บวกในระดับสูงกับความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพ
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .675$) การทำงาน
เป็นทีมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง กับความพึง-
พอใจของพยาบาลวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 ($r = .687$) ความสามารถในการบริหารงาน
ภายใน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับความพึง
พอใจ ของพยาบาลวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 ($r = .744$)

3. จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน
ตัวทำนายที่สามารถทำนายความพึงพอใจของพยาบาล
วิชาชีพต่อการบริหารกลุ่มการพยาบาลหลวงพ่อบึง มี
ตัวแปร 2 ตัวแปรที่สามารถร่วมกันทำนาย คือ ความ
ชัดเจนในงาน และความสามารถของการบริหารงานภายใน
สามารถร่วมกันทำนายร้อยละ 71.2 อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติ ($p < 0.01$)

วิจารณ์

ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพกับ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และ ตำแหน่ง จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ พบว่ามีความสัมพันธ์ กับความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่า ความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพต่อการบริหารกลุ่มการพยาบาลของโรงพยาบาลหลวงพ่เป็นไม่ได้ขึ้นอยู่กับ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ทำงานและตำแหน่ง สอดคล้องกับการศึกษาของเอียดศิริ เรืองภักดี (2543 : บทคัดย่อ) อายุ การศึกษา ประสบการณ์ทำงานไม่มีความสัมพันธ์กับ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ สอดคล้องกับอัชฌิมา กลิ่นดีปสี (2550 : 50) ที่พบว่าการศึกษาระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และตำแหน่ง ไม่มีผลต่อความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงพยาบาลคูทองจังหวัดสุพรรณบุรี ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา ความชัดเจนของงาน การจูงใจ ลักษณะภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีม ความสามารถของการบริหารงานภายในมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลหลวงพ่เป็น สอดคล้องกับการศึกษาของภูษิตา อินทรประสงค์ (2539 : 146) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารโรงพยาบาลชุมชนในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา ความชัดเจนของงาน ลักษณะภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีม ความสามารถของการบริหารงานภายใน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารโรงพยาบาลชุมชนในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข สอดคล้องกับเอียดศิริ เรืองภักดี (2543 : บทคัดย่อ) ว่า พฤติกรรมผู้นำ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ การบริหารงานกลุ่มการพยาบาลมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาล

หลวงพ่เป็น สอดคล้องกับการศึกษาของสมลักษณ์ สุวรรณมาลี (2539 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในปัจจัยการทำงานกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลศูนย์พระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรี พบว่าความพึงพอใจในปัจจัยการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลศูนย์พระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรี อายุ การศึกษาประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่ง และการบริหารการพยาบาล มีความสามารถร่วมทำนายความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลหลวงพ่เป็น การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อหาตัวแปรที่สามารถเข้าร่วมทำนายความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลหลวงพ่เป็น ผลวิเคราะห์พบว่าความชัดเจนในงาน และความสามารถของการบริหารงานภายใน สามารถร่วมกันทำนายความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลหลวงพ่เป็น ซึ่งตัวแปรดังกล่าวสามารถร่วมกันทำนายความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลหลวงพ่เป็นได้ร้อยละ 71.2

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ระบบบริหารงานในกลุ่มการพยาบาลที่มีผลต่อความพึงพอใจ อาจมีหลายปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพ นอกเหนือจากตัวแปรที่ผู้วิจัยได้ศึกษาในการศึกษาครั้งต่อไปผู้วิจัยขอเสนอให้มีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ในระบบบริหารงานที่มีผลต่อความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาล เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบบริหารการพยาบาลให้เกิดความครอบคลุมในงานวิจัย
2. ในการศึกษานี้มีข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของพยาบาลวิชาชีพต่อระบบบริหารการพยาบาลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในครั้งนี้อย่างไม่ครอบคลุมและมีจำนวนข้อคำถามน้อยเกินไป หากมีการนำไปใช้อีก ผู้วิจัยขอเสนอให้ปรับเปลี่ยนสอบถามโดยเพิ่มจำนวนข้อคำถามให้เพียงพอ

และครอบคลุม

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารการพยาบาล

1. กระตุ้นและผลักดันให้ผู้บริหารการพยาบาลทุกระดับซึ่งมีบทบาทในการกำหนดนโยบาย อำนาจการควบคุมกำกับงาน การจัดการทรัพยากร และเป็นผู้ประสานความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานมีการปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารงานเพราะการพยาบาลมีความเป็นพลวัตร ต้องวิเคราะห์ตนเองและเพื่อนร่วมงานตลอดเวลา ตลอดจนวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อปรับเปลี่ยนวิธีการให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

2. จากการวิจัย พบว่าความชัดเจนของงานในกลุ่มการพยาบาลมีผลต่อความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพ ทำให้กลุ่มการพยาบาลต้องมีการทบทวนระเบียบปฏิบัติกฎระเบียบกติกาต่าง ๆ แนวทางปฏิบัติมาตรการต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรมีการทบทวนทุกปีเพื่อกำหนดนโยบาย ปรัชญา เป้าหมาย แผนปฏิบัติการทั้งในระดับกลุ่มการพยาบาลและระดับหน่วยงานให้ชัดเจน มีการวางแผนการทบทวนผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อวิเคราะห์และจัดทำแนวทางปฏิบัติให้เกิดความชัดเจนในงานยิ่งขึ้น พร้อมทั้งจัดการการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพให้บุคลากรกลุ่มการพยาบาลรับทราบและเข้าใจอย่างถูกต้องและสามารถที่จะนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ที่ผ่านมามีการจัดทำแนวทางมาตรการต่าง ๆ แต่พบว่าการสื่อสารที่เกิดขึ้นล่าช้าและไม่ถูกต้อง ต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อหาวิธีการที่เหมาะสมในการสื่อสารตามบริบทของแต่ละองค์กร

3. จากการวิจัย พบว่าความสามารถในการบริหารงานภายในของกลุ่มการพยาบาลมีผลต่อความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพ ซึ่งความสามารถในการบริหารงานภายในที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ครอบคลุมในเรื่องของผู้บริหารในการบังคับบัญชา การเป็นที่ยอมรับของบุคลากร การตัดสินใจของผู้บริหารการพยาบาล การจัดการความขัดแย้งภายในหน่วยงาน ต้องมีการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารการพยาบาล โดยการเตรียมความพร้อมในการทำงาน

ตลอดเวลาโดยผู้นำต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลภายในองค์กรและภายนอกองค์กรอย่างน้อยทุกเดือน โดยเฉพาะข้อมูลที่จะท่อนผลลัพธ์ในการปฏิบัติงาน

4. การสร้างทีมงานโดยการวางระบบการทำงานที่เอื้อต่อการประสานงานร่วมกัน ในหน่วยงานและระหว่างหน่วยงาน โดยส่งเสริมให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมในการทำงานในทีม นำเฉพาะด้าน และจัดเวทีในการนำเสนอผลงานเพื่อให้ทุกคนเห็นความสำคัญของตนเองและผู้ร่วมงาน

5. การสร้างบรรยากาศในองค์กรโดยการส่งเสริมให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น การจัดกิจกรรมร่วมกันในวันเกิด กิจกรรม OD

6. ส่งเสริมให้หัวหน้างานเข้ารับการอบรมหลักสูตรผู้บริหารการพยาบาลเพื่อเพิ่มพูนทักษะการบริหารการพยาบาลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณนายแพทย์สุนทร เสรีเชษฐพงศ์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหลวงพ่อบึงและนายแพทย์มนะชัย อิงสุรารักษ์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลดอนตูม คุณจิตต์ พิมรี หัวหน้ากลุ่มการพยาบาลโรงพยาบาลดอนตูม ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คุณภาวิณี หงส์เจริญ หัวหน้างานประกันสุขภาพ คุณรุ่งรัตน์ เอี่ยมสอาด หัวหน้างานห้องผ่าตัด ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำในการดำเนินการวิจัย หัวหน้างาน พยาบาลวิชาชีพกลุ่มการพยาบาลโรงพยาบาลหลวงพ่อบึงทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

1. จิราพรณ ปุ่นเอื้อง. ความพึงพอใจในงานของพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนจังหวัดชัยนาท. (วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหิดล : 2543.

2. จันทิมา จรัสทอง. การสำรวจความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพงานการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ โรงพยาบาลศิริราช กรุงเทพมหานคร. วารสารพยาบาลศาสตร์ 2543 ; 18(1) : 38-47.
3. บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. เทคนิคการสร้างและรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศรีอนันต์ : 2546.
4. บุญเรือง ขจรศิลป์. วิธีวิจัยทางการศึกษา. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ พิสิษฐ์เซ็นเตอร์ : 2530.
5. มณี ภาณุวัฒน์สุข. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการทำงาน ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมของหัวหน้า หอผู้ป่วย การสนับสนุนจากองค์การกับความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลสังกัด
สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต). คณะพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : 2546.
6. ฐิตา อินทรประสงค์. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารโรงพยาบาลชุมชนในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. กรุงเทพมหานคร ; มปป : 2539.
7. อัจจิมา กลินดีปสี. ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงพยาบาลอุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี. คณะวิทยาการจัดการ. นครปฐม : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม : 2550.
8. Best JW. Research in Education. 3rd ed. Englewood Cliffs. Prentice-Hill Inc. New York : 1977.